

RAPPORT 396

Archeologische opgraving aan de Stationsstraat te Sint Truiden

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Casters Infra

Natasja De Winter, Joris Steegmans & Willem Vanaenrode

Februari-Maart 2017

ARON-RAPPORT 396

Archeologische opgraving aan de Stationsstraat te Sint-Truiden.

ONDERZOEK UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN CASTERS INFRA

De Winter Natasja, Steegmans Joris & Vanaenrode Willem

Tongeren
2017

Opgraving ☒		Prospectie ☐	
Vergunningsnummer:	2016/444		
Naam aanvrager:	Casters Infra		
Naam site:	Sint-Truiden, Stationsstraat		

Colofon

ARON rapport 396 - Archeologische opgraving aan de Stationsstraat te Sint-Truiden. Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Casters Infra.

Opdrachtgever: Casters Infra

Projectleiding: Natasja De Winter

Uitvoering veldwerk: Joris Steegmans & Willem Vanaenrode

Auteurs: Natasja De Winter, Joris Steegmans & Willem Vanaenrode

Bijdragen: /

Foto's en tekeningen: ARON bvba

Wettelijk depot: D/2017/12.651/52

*Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be
Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.*

ARON Bvba

Archeologisch Projectbureau
Neremweg 110
3700 Tongeren
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel: 012/225.250
fax: 012/770.034

Inhoudstafel

Inleiding.....	2
1. Het onderzoeksgebied	2
1.1 Algemene situering	2
1.2 Historische achtergrond	4
1.3 Eerder archeologisch onderzoek.....	9
2. Het archeologisch onderzoek.....	10
2.1 Doelstelling.....	10
2.2 Verloop	10
2.3 Methodiek	10
3. Onderzoeksresultaten	12
3.1 Bodemopbouw en gaafheid van het terrein	12
3.2 De archeologische sporen	12
3.3 De archeologische vondsten	17
Conclusie	17

Inleiding

Naar aanleiding van de aanleg van een gescheiden riolering in de Stationsstraat, Stapelstraat, Tiensestraat en de knooppunten met de Molenstraat en de Rijschoolstraat te Sint-Truiden, werd door het *Agentschap Onroerend Erfgoed* een archeologische opgraving noodzakelijk geacht, omdat volgens de Bijzondere Voorwaarden op die locatie in de jaren 1960 een archeologische registratie van een V-vormige gracht verricht werd door het archeologisch team van het Provinciaal Gallo Romeins Museum¹. Ter hoogte van die locatie zouden bijgevolg mogelijk een aantal archeologische resten van de stadswallen, stadsgrachten en eventueel poorten aangetroffen kunnen worden. Dit onderzoek werd door het archeologisch projectbureau *Aron bvba* uitgevoerd tussen 6 februari en 17 maart 2017, in opdracht van *Casters Infra*. Het terrein bleek al sterk verstoord te zijn door de vroegere rioleringswerken; het onderzoek leverde dan ook slechts vijf sporen op. Deze sporen waren allen van recente aard.

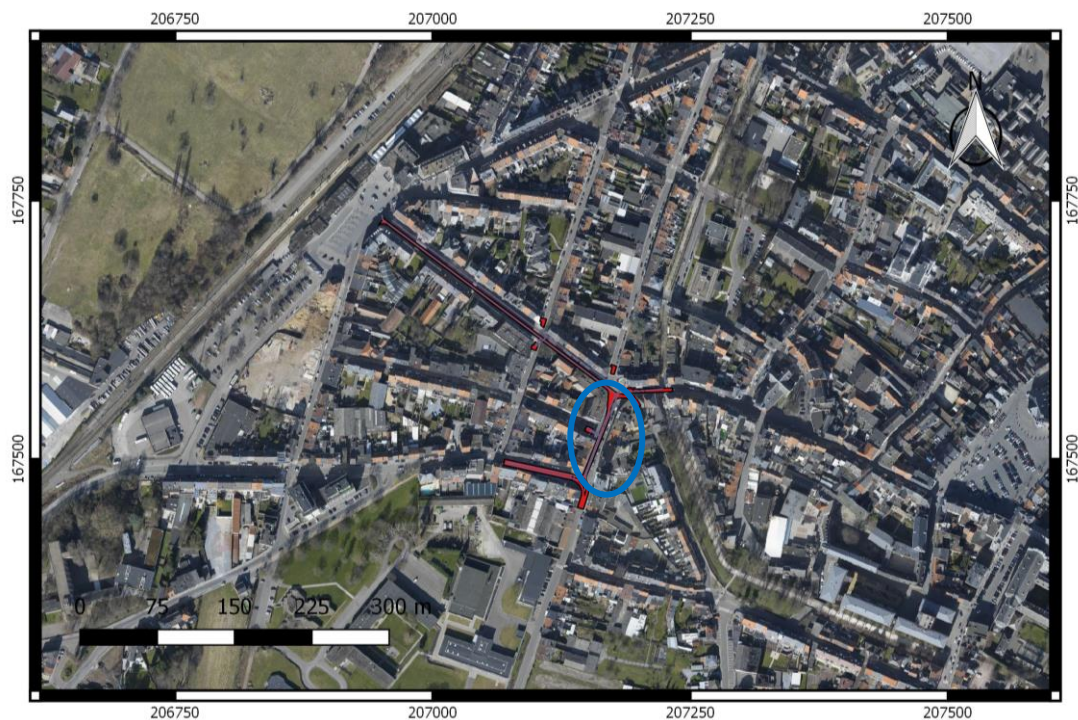

Afb. 1. Globale situering van het onderzoeksgebied op de kaart van België (NGI, 2002).

1. Het onderzoeksgebied

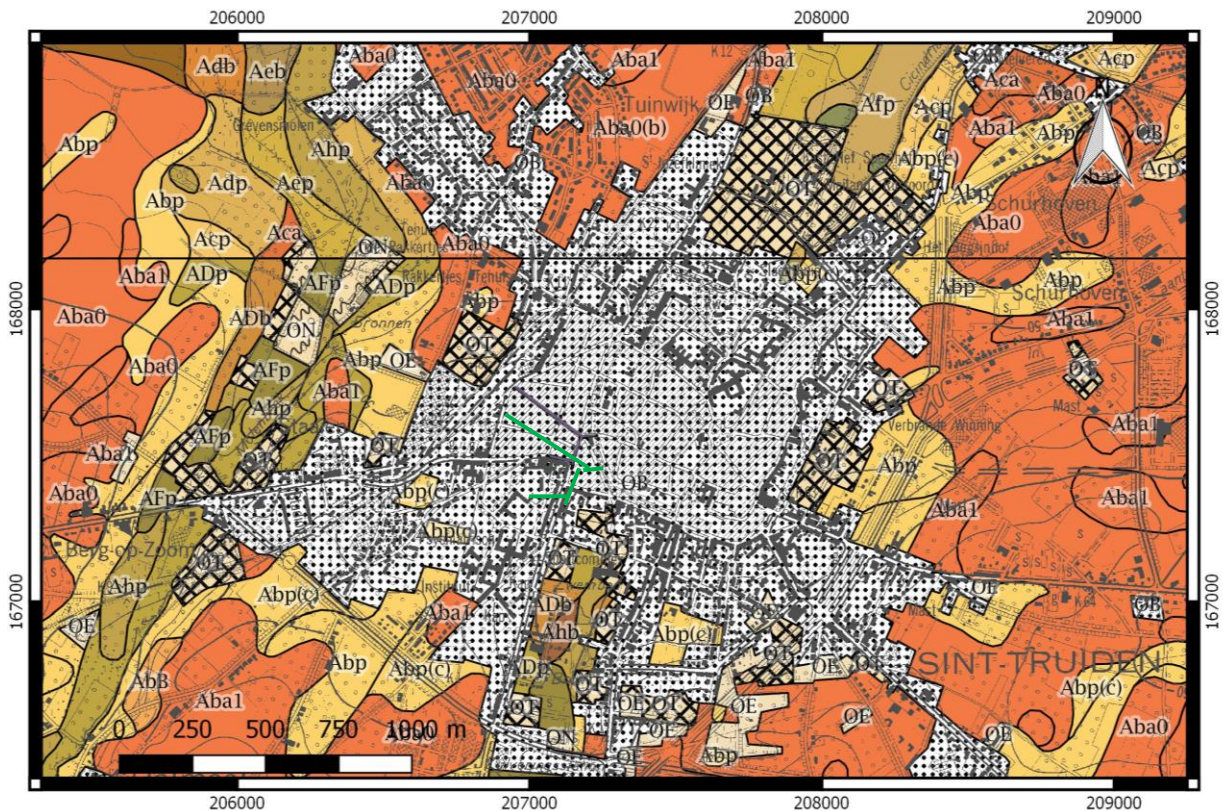
1. 1. Algemene situering

De rioleringswerken werden uitgevoerd aan westelijke zijde van de historische kern van Sint-Truiden. Het eigenlijke onderzoeksgebied is een kruispunt van straten en is kadastraal gekend als Sint-Truiden: Afdeling 1, sectie G, openbaar domein kruispunten van de Stapelstraat, Stationsstraat, Rijschoolstraat en Molenstraat (Afb. 2). De stad Sint-Truiden vervangt op die plaatsen de bestaande riolering door een gescheiden riolering. Het onderzoeksgebied stijgt lichtjes in zuidelijke richting, van ca. 46.5 m TAW naar 48 m TAW.

Afb. 2. Kleurenorthofoto met de rioleringswerken (rood) en het onderzoeksgebied (blauw), schaal 1:5000 (QGIS/Geopunt).

¹ Smeesters J. (1967) Vestinggracht te Sint-Truiden, in: *Archeologie* 1, 3-4.

Afb. 3: Topografische kaart met overlap van de bodemkaart en aanduiding van de rioleringswerken (groen), Schaal 1:20000 (Bodemverkenner).

Op de bodemkaart (Afb. 3) staat het onderzoeksgebied net als het centrum van Sint-Truiden gekarteerd als een OB-bodem, een bodem die door bebouwing geroerd is. Rond de stadskern zijn droge leembodems met textuur B-horizont aanwezig (Aba0 en Aba1). In de beekvalleien rond de stad komen natte tot zeer natte leembodems zonder profielontwikkeling voor (Afb. 3: Adp, Aep, Afp, Ahp, ADp). Op de hellingen van de valleien komen Abp bodems voor.

De serie Aba ontwikkeld in het Pleistocene loessdek vertoont onder de A horizont een aan klei en sesquioxiden aangereikte textuur B horizont. De bouwvoor is een donkerbruin, homogeen humushoudend pakket leem; bij Aba0 rust de Ap op een geelbruine overgangshorizont. De Bt is bruin zwaar leem (gemiddelde 20% klei) met meestal goed ontwikkelde polyedrische structuur en kleihuidjes (coatings). Naar onder toe neemt het kleigehalte sterk af en verdwijnt de structuur geleidelijk terwijl de kleur geelbruin wordt. Een Abp-bodem (Afb.3, geel) is een droge bodem op leem zonder profielontwikkeling. Deze *colluviale* bodems, die op de onderkant van hellingen en in droge depressies voorkomen, bestaan uit *colluvium* of leemmateriaal dat geërodeerd werd van de hoger liggende plateaugronden.² De bodems met bodemtype Adp, Aep, Afp, Ahp zijn *alluviale* bodems in de beekvalleien.

1.2 Historische achtergrond

Hoewel Sint-Truiden mogelijk een Romeinse kern heeft (zie *infra*), gaat het ontstaan van de huidige stad terug tot de vroege middeleeuwen, met name tot de stichting van de Sint-Trudoabdij in de zevende eeuw. Die abdij is gebouwd op een bestaand domein *Sarchinium*, dat omgeven was door dicht woud in het noorden, oosten en zuiden en aan de westelijke zijde begrensd werd door de moerassige beemden van de Cicindriabeek. Trudo, een edelman van Frankische afkomst, liet een kerk en klooster bouwen op een kleine verhevenheid op de rechteroever van deze beek.

² Van Ranst E. & Sys C. (2000) Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000), Gent, p. 289, 300.

In 740 wordt het klooster van Sint-Trudo omgevormd tot benedictijnenabdij. Die zou in 883 zijn verwoest door de Noormannen samen met de ontstane nederzetting. Onder impuls van keizer Otto I, onder het patronaat van het bisdom Metz, worden de abdij en nederzetting evenwel heropgebouwd.

In de 11de eeuw was Sint-Truiden uitgegroeid tot een versterkte stad, met een aarden wal en gracht met toegangspoorten. Op het einde van de 11de eeuw werd de stad ingelijfd bij het prinsbisdom Luik, maar behield de abdij zijn rechtsmacht over een deel van het grondgebied. Het voogdijschap over de stad was reeds lange tijd een twistpunt tussen verschillende heren, voornamelijk de hertogen van Leuven en de graven van Duras, een klein graafschap in het zuidwesten van Limburg. Dit gaf aanleiding tot verschillende belegeringen en plunderingen.

In de late middeleeuwen waren vooral de lakennijverheid en de handel over lange afstand belangrijk voor Sint-Truiden; de abdij speelde een belangrijke rol in deze handelsactiviteiten. De wisselwerking tussen de stad en abdij komt verder tot uiting in de stichting van heel wat andere religieuze instellingen waar de abdij aandeel in had. Zo werd de Sint-Gangulfuskerk, de oudste kerk van de stad, opgericht op bevel van de abt. Ook de parochiekerk (Onze-Lieve-Vrouw) werd in de 12de eeuw zo opgericht. Het Sint-Agnesbegijnhof (13de eeuw) en het minderbroederklooster (13de eeuw) werden beide opgericht op gronden die door de abdij werden geschonken. Na de middeleeuwen verloor de stad aan belang.

1.2.1. De stadsomwallingen

Uit literaire bronnen is vrij weinig geweten over de bouwgeschiedenis van de omwalling. De oudste bronnen vermelden dat de eerste stadsomwalling van Sint-Truiden zou teruggaan tot de tweede helft van de 11de eeuw. In de kroniek van de abdij wordt vermeld dat de stad, op bevel van abt Adelerdus II, tussen 1055 en 1086 werd omgeven door een aarden wal met een houten palissade.³

In 1114 liet het onderhoud van deze omwalling te wensen over en kon Godfried van Leuven de stad zonder enige moeilijkheid innemen. J.L. Charles vermeldt dat er tussen 1129 en 1135 herstellingswerken werden uitgevoerd aan de omwalling. De aarden wallen werden geleidelijk aan vervangen door steen, waarbij eerst de meest strategische plaatsen omgebouwd werden, zoals de stadspoorten. Zo weten we dat Henri de Gueldre in 1256 een bolwerk bouwde bij de Stapelpoort.⁴ Ook de Brustempoort bevat nog een kern uit de 13^e/14^e eeuw. In deze fase was de muur onder meer opgebouwd uit tufsteen van Lincent. In 1467 werd de stad ingenomen tijdens de slag van Karel de Stoute en werden alle versterkingen verwoest. In 1509 en 1510 werd de Brustempoort versterkt, nu met baksteen als bouw materiaal. In 1675 werd een groot deel van de muur opnieuw vernield door Lodewijk XIV en in 1823 werd het stuk tussen de Brustempoort en de Kloppenpoort openbaar verkocht.⁵

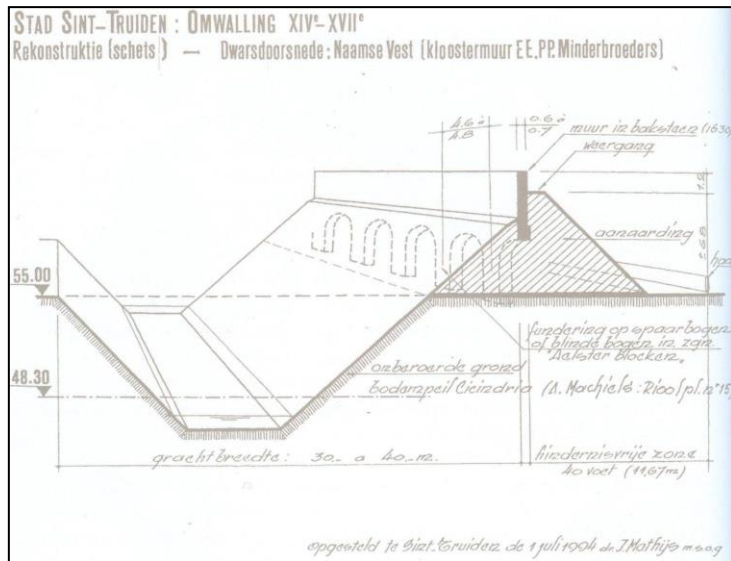
De verbouwingen van de goed gekende Brustempoort mogen echter niet zomaar gekoppeld worden aan de stadsmuur zelf. Aangezien de stad haar grootste bloei kende in de 13de en 14de eeuw, kunnen we veronderstellen dat in deze periode de wallen in steen waren opgetrokken.⁶ Enkel in de tuin van de Minderbroeders is nog een laatste deel van de jongste muurfase bewaard dat ons een idee kan geven over de opbouw van de muur (Afb. 4). De muur, opgebouwd uit bakstenen, zat met grote steunberen gevat in een aarden wal en aan de buitenkant van de stad lag een diepe gracht. Bovenop de wal, aan de binnenkant van de muur, was een rondgang gevestigd. Ook op een 17de eeuwse afbeelding van Sint-Truiden en de 18de eeuwse Ferrariskaart (Afb. 5) zien we dat de muur aan de binnenzijde voorzien was van een rondgang die hoger gelegen was ten opzichte van de binnenstad. Deze weg diende om de soldaten makkelijk van poort naar poort te kunnen laten manoeuvreren.

³ Mathijs J. (2003) Omtrent een kloostermuur en Doperé F. (2003) De Brustempoort, bouwhistoriek, bouwmaterialen en militaire betekenis. In: *Sint-Truiden, steen voor steen gebouwd*, p 37-42.

⁴ J. L. Charles (1965) La ville de Saint-Trond au moyen age, Parijs.

⁵ Mathijs J. (2003) Omtrent een kloostermuur en Doperé F. (2003) De Brustempoort, bouwhistoriek, bouwmaterialen en militaire betekenis. In: *Sint-Truiden, steen voor steen gebouwd* p 37-42.

⁶ Martens J. e.a. (1979) Het Capucijnenklooster te Sint-Truiden. "Een maatschappelijke toekomst voor een religieus verleden", Dossier en rapport 1-2, p 12.

Afb. 4: Doorsnede van de 14e-17e eeuwse stadswal in de tuin van de Minderbroeders (Sint-Truiden, steen voor steen gebouwd, p 38).

Over de locatie en omvang van de muur in haar verschillende fases is echter nog discussie. Zo is het onzeker of het tracé van de oudste muurfase (11e eeuw) samenviel met dat van de latere verbouwingen uit de eerste helft van de 12de eeuw. Noch is geweten of deze 12de eeuwse muur gelegen was op de locatie van de latere fases. In de jaren '80 werd door J. Martens gesuggereerd dat de 12de eeuwse verdediging bestond uit een binnenring (*circummeatus*) in het huidige centrum en een buitenwal ondermeer gevormd door de huidige Hoge Vesper. De tussenliggende zone zou als een soort 'no man's land' gediend hebben, vereist voor gevechten.⁷

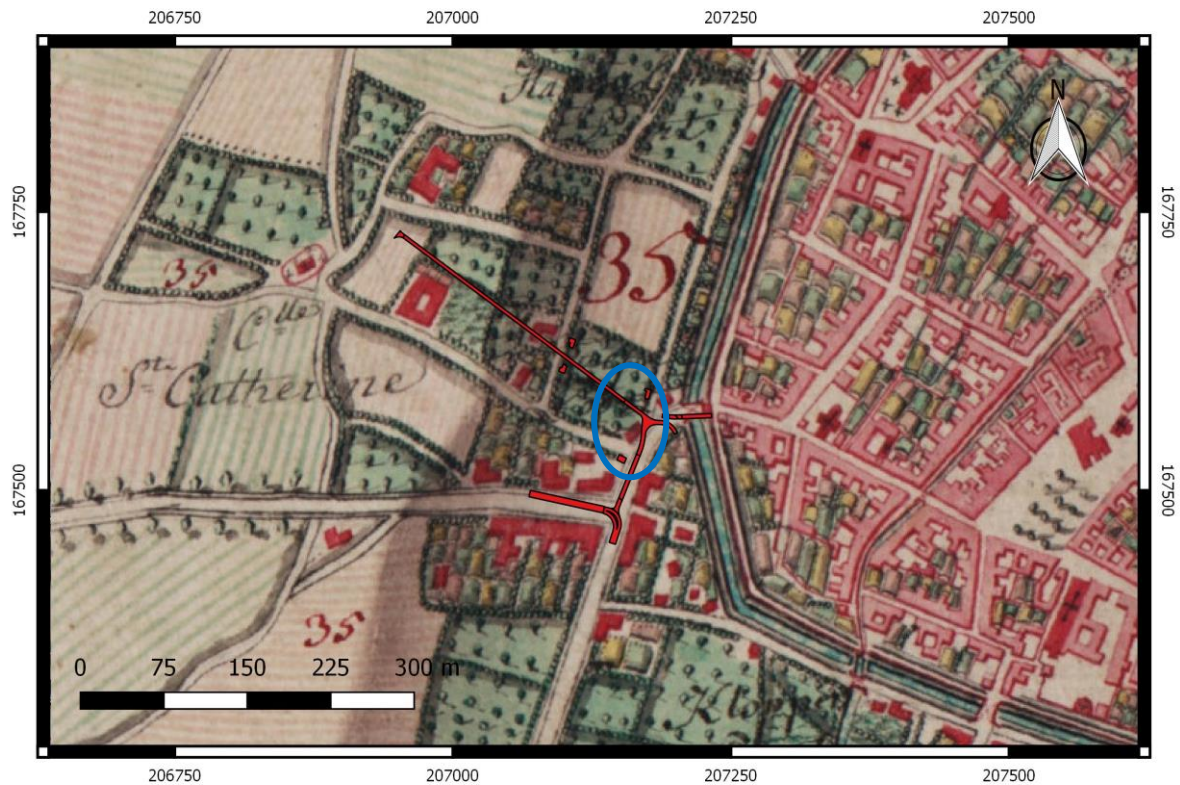
In 1991 reconstrueert J. De Meulemeester de 11de eeuwse stad een stuk kleiner, met de wal zelfs nog binnen de *circummeatus* van Martens gelegen. Hij stelt echter wel dat er toen ook bewoning was buiten de stad, die pas in de 13^e/14^e eeuw binnen de omwalling kwam te liggen. D. Van Eenoghe herhaalt in zijn artikel uit 1997 dat de oudste wal op de locatie lag, zoals geopperd door De Meulemeester.

1.2.2 Beknopte historie van het onderzoeksgebied

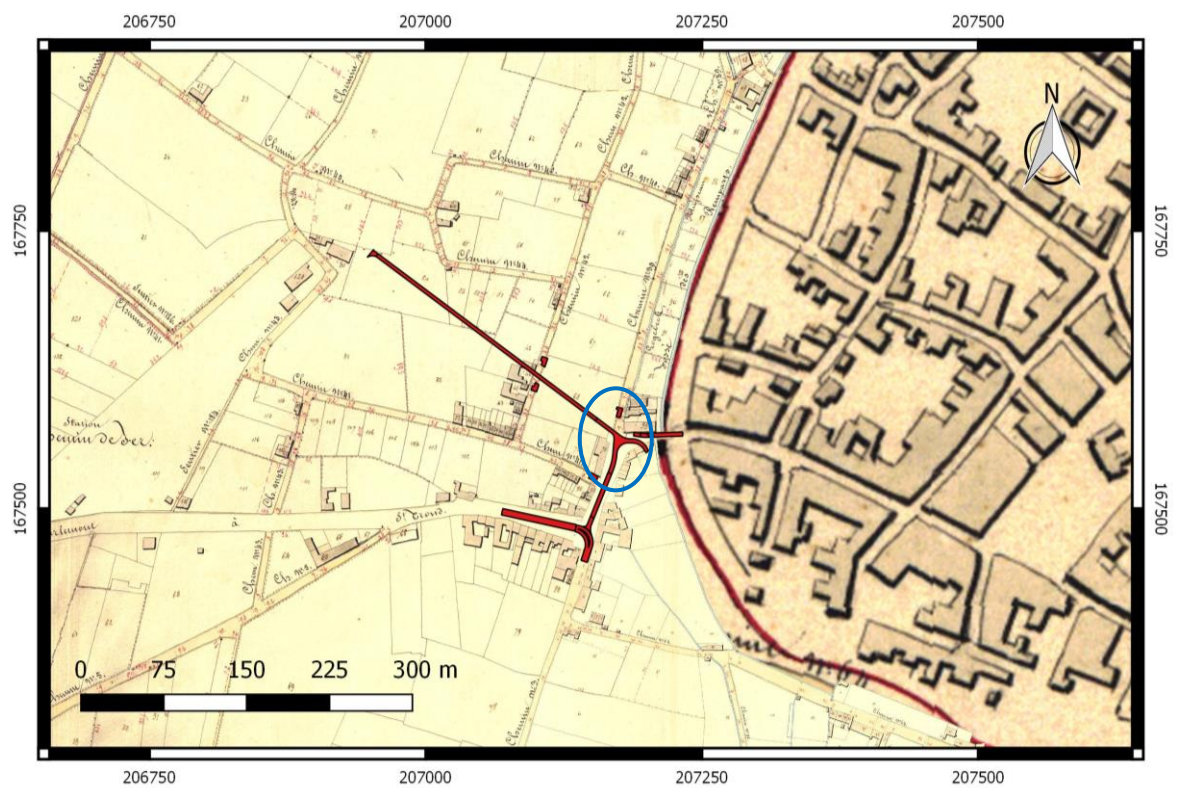
Op de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (Afb. 5), opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778), zijn de voorlopers van een deel van de huidige straten duidelijk herkenbaar. Op die kaart is de stadsomwalling zichtbaar ter hoogte van de huidige Stapelstraat. Dat betekent dat het onderzoeksgebied net buiten de middeleeuwse stadsomwalling gelegen is, waardoor er op het kruispunt van de Rijschoolstraat, Molenstraat en Stationsstraat restanten van wallen of watervoerende grachten kunnen voorkomen. Op de locatie van dat kruispunt is een open ruimte te zien met in het noorden een gebouw. De huidige Stationsstraat is nog niet aangelegd en bijgevolg niet zichtbaar. De Rijschoolstraat en de Molenstraat zijn wel herkenbaar en zijn beiden begrensd door een bomenrij. Op de kruispunten van de Tiensesteenweg met de Molenstraat en de Ziekerenweg is er een cluster van bebouwing aanwezig.

Op de Atlas van de Buurtwegen uit 1841 (Afb. 6) en de Vandermaelenkaart uit 1846-1854 (Afb. 7) kunnen dezelfde vaststellingen gedaan worden. De huidige Stationsstraat is nog steeds niet aangelegd. Het verschil met de Ferrariskaart ligt in de mate van de bebouwing, die, met name langs de Tiensesteenweg, is toegenomen.

⁷ Martens J. et al. (1979) Het Capucijnenklooster te Sint-Truiden. "Een maatschappelijke toekomst voor een religieus verleden", Dossier en rapport 1-2, p 10-11.

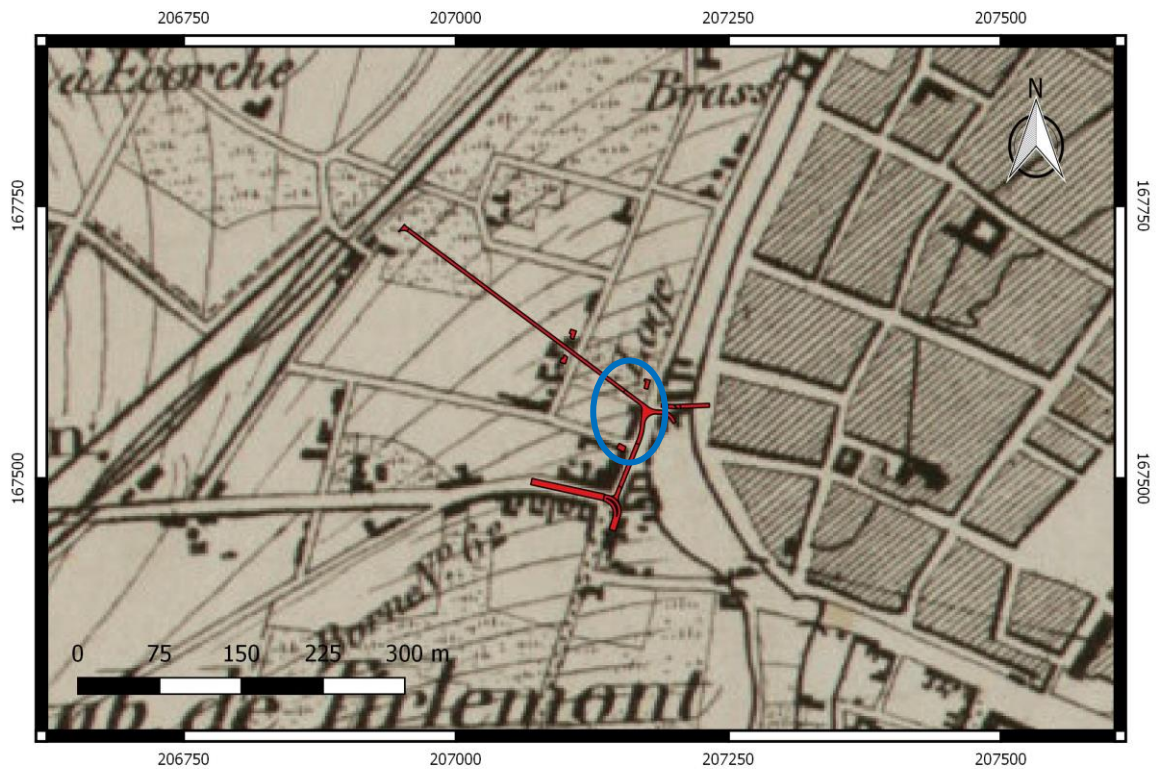
Afb. 5: Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1771-1778), met de rioleringswerken (rood) en het onderzoeksgebied (blauw), Schaal 1/5000 (QGis/Geopunt).

Afb. 6: Atlas van de Buurtwegen (1841) met de zone van de rioleringswerken (rood) en het onderzoeksgebied (blauw), Schaal 1/5000 (QGis/Geopunt).

De topografische kaarten van 1873, 1909, 1939 en 1969 (Afb. 8-10) tonen de recentste ontwikkelingen. Een algemene tendens is dat we steeds meer gebouwen zien verschijnen. Op de topografische kaart van 1939 is

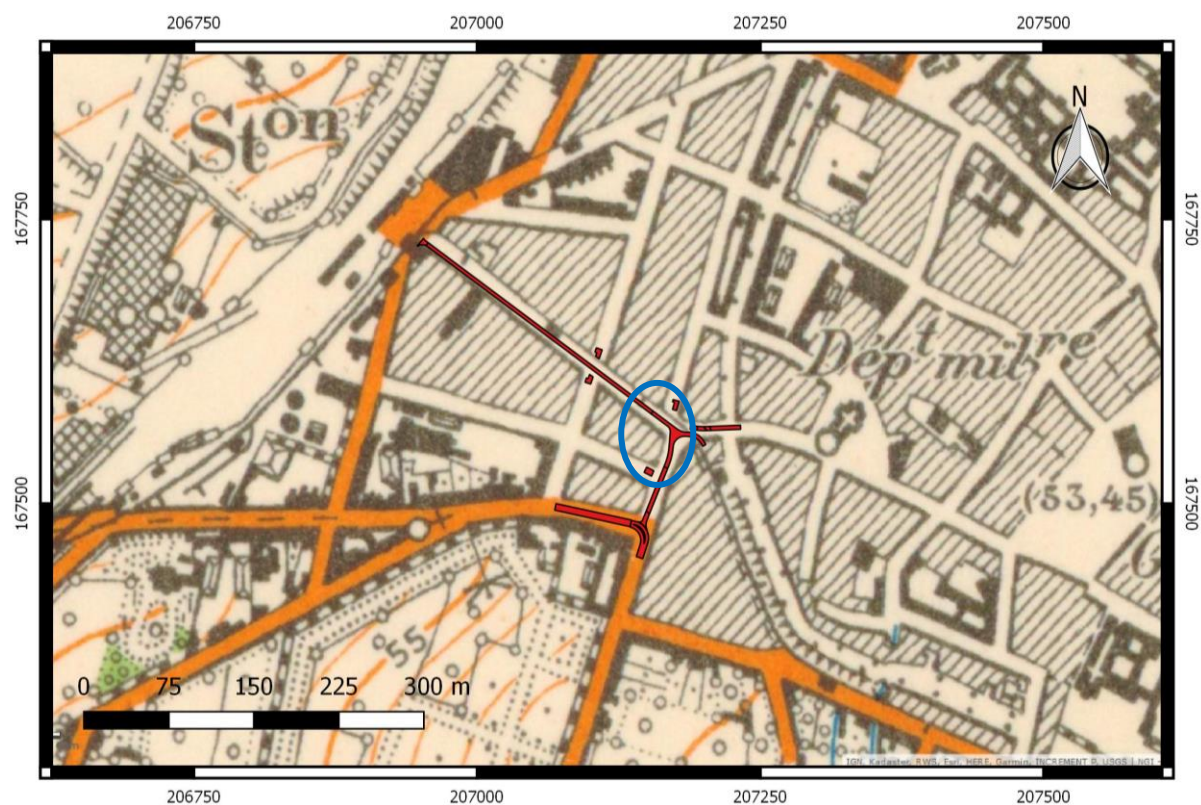
voor het eerst het station van Sint-Truiden weergegeven, dat gebouwd werd in 1882, en haaks daarop lopende Stationsstraat. Op de topografische kaart van 1969 zijn de zones rond het onderzoeksgebied volledig bebouwd.

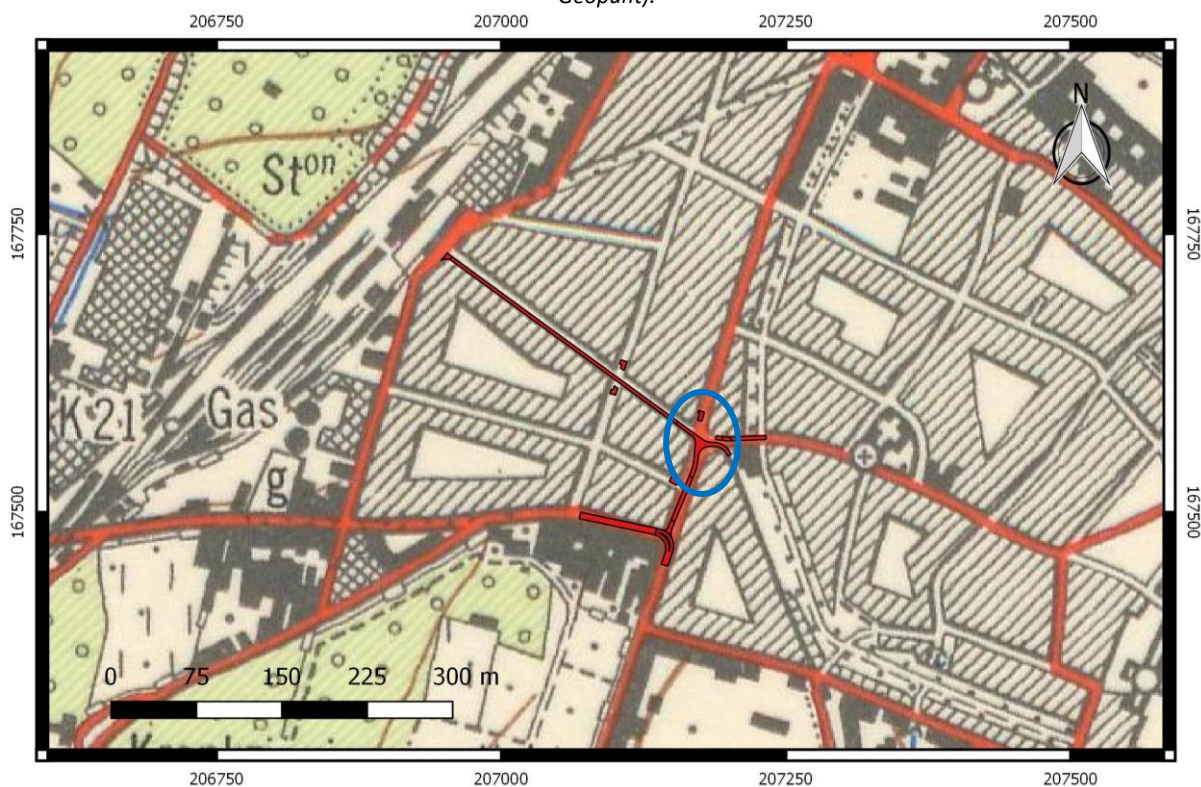
Afb. 7: Vandermaelenkaart (1846-1854) met de rioleringswerken (rood) en het onderzoeksgebied (blauw), Schaal 1/5000 (QGis/Geopunt).

Afb. 8: Topografische kaart (1873) met de rioleringswerken (rood) en het onderzoeksgebied (blauw), Schaal 1/5000 (QGis/Geopunt).

Afb. 9: Topografische kaart (1939) met de rioleringswerken (rood) en het onderzoeksgebied (blauw), schaal 1/5000 (QGIS, Geopunt).

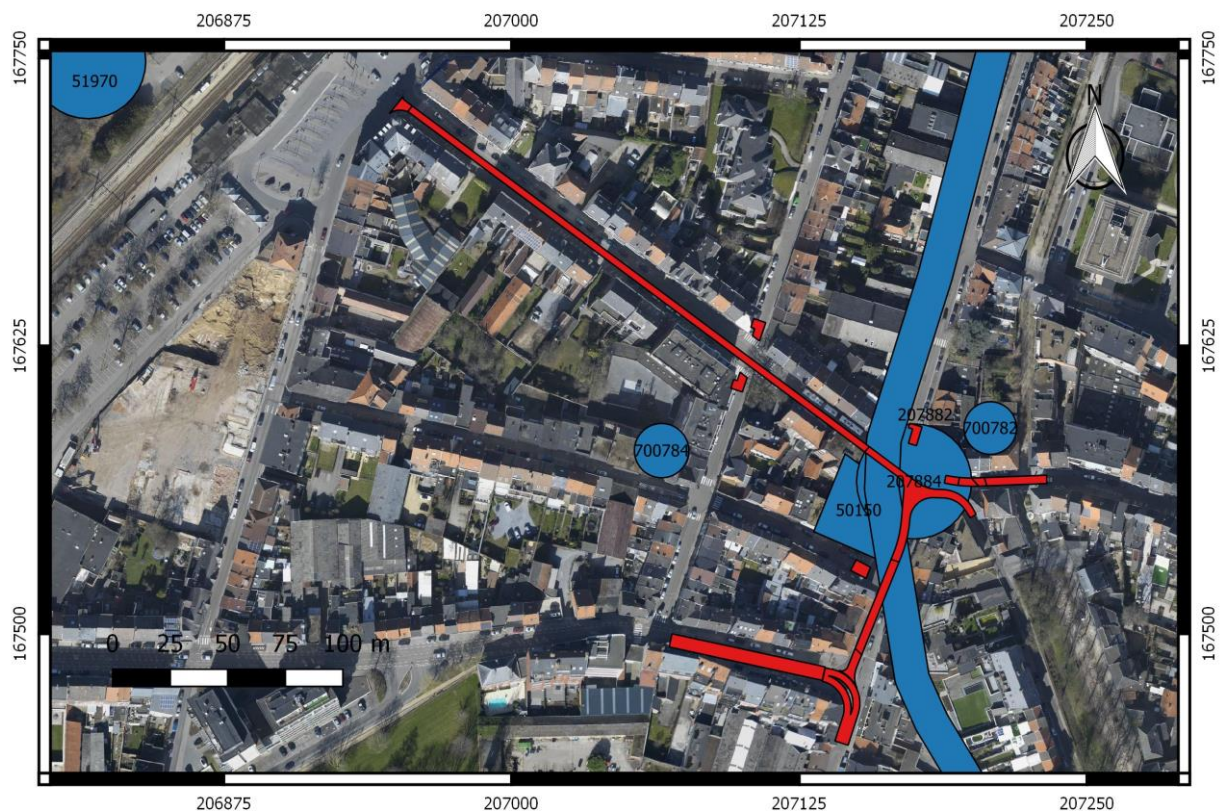
Afb. 10: Topografische kaart (1969) met de rioleringswerken (rood) en het onderzoeksgebied (blauw), schaal 1/5000 (QGIS/Geopunt).

1.3 Eerder archeologisch onderzoek

Uit het onderzoeksgebied zelf zijn tot op heden enkel archeologische vondsten gekend (Afb. 11).

Vondsten duiden evenwel aan dat Sint-Truiden en zijn omgeving een lange bewoningsgeschiedenis kennen. Zo werden in de omgeving enkele munten aangetroffen die in de late ijzertijd gedateerd werden (CAI 51645). Aan de Sluisberg, in het zuiden van het stadscentrum, werd een kuil aangetroffen met aardewerk uit de late bronstijd of de vroege ijzertijd (CAI 700873). Dat de stad mogelijk een Romeinse kern heeft, blijkt uit meerdere Romeinse vondsten die in de stad werden aangetroffen. Ter hoogte van CAI 50150 - op de hoek van de Stationsstraat, de Tiensesteenweg en de Molenstraat werd bij de aanleg van een nieuwbouw een 4 m diepe, V-vormige gracht aangesneden. De vulling bestond uit bijna zuivere leem met sporadisch wat steentjes, beenderen en houtskool erin. Enkele fragmenten aardewerk dateerden de opvulling van de gracht in de Romeinse periode⁸.

Sint-Truiden was vanaf de elfde eeuw versterkt door een stadsomwalling met verdedigingspoorten. CAI 207882 geeft het tracé van die middeleeuwse omwalling aan. Een deel van de stadsmuur kwam aan het licht bij de opgraving aan de Clement Cartuyvelstraat in 2010⁹. In de nabije omgeving van het onderzoeksgebied werden ook enkele losse vondsten van middeleeuws aardewerk gedaan: naast de Stapelstraat werd een drinkbeker in vroeg steengoed uit de volle middeleeuwen teruggevonden (CAI 700782), ter hoogte van de Molenstraat kwam een rood kruikje uit de late middeleeuwen aan het licht (CAI 700784). CAI 51970 wijst op de locatie van de Sint-Catharinakerk, gesitueerd nabij de Stapelpoort. Die kerk werd gebouwd in de dertiende eeuw en weer afgebroken aan het einde van de achttiende eeuw. Rondom de kerk kwamen meerdere structuren van vlakgraven aan het licht.

Afb. 11: Kleurenorthofoto met de rioleringswerken (rood) en de nabijgelegen CAI vindplaatsen. Schaal 1/2500 (QGIS/Geopunt).

⁸ Smeesters J. (1967) Vestinggracht te Sint-Truiden, in: *Archeologie* 1, 3-4.

⁹ Reygel P., Van de Staey I., De Winter N., Driesen P. (2010) Opgraving aan de Clement Cartuyvelstraat te Sint-Truiden. Onderzoek uitgevoerd in het OCMW Sint-Truiden, *ARON Rapport* 110, Tongeren.

2. Het archeologisch onderzoek

2.1 Doelstelling

In dit rapport behandelen we de resultaten van de archeologische opgraving. De opgraving had als doel om al de mogelijke structuren in kaart te brengen en de volgende onderzoeksvragen te beantwoorden:

- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Zijn er elementen van verdedigingsstructuren of andere aanwezig? Zo ja, wat is de geschiedenis van deze elementen, zijn er sporen van aanleg, onderhoud en dichten/verlaten van deze elementen en wat is de datering hiervan?
- Wat zijn de mogelijkheden voor natuurwetenschappelijk onderzoek en wat zijn de resultaten?
- Hoe kunnen de registraties van de jaren 60 gekaderd worden? Was de interpretatie juist of dient een andere optie overwogen te worden?
- Hoe verhoudt de site zich in zijn ruimere omgeving met betrekking tot de onderzochte periode(s)?
- Zijn er aanbevelingen voor toekomstig onderzoek in deze zone van Sint-Truiden?
- Zijn er aanbevelingen op vlak van methodologie en technische uitvoering voor dergelijke projecten?

2.2 Verloop

Voorafgaandelijk aan het onderzoek werd op naam van Joris Steegmans een vergunning voor een archeologische opgraving aangevraagd Onroerend Erfgoed. Die vergunning werd afgeleverd op 5 januari 2017 onder dossiernummer 2016/444¹⁰. Aan die vergunning was ook een vergunning gekoppeld voor het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector onder dossiernummer 2016/444(2).

Het terreinwerk werd uitgevoerd tussen 6 februari 2017 en 17 maart 2017 en nam in totaal 16 werkdagen in beslag. Het slechte weer in de periode tussen 15 februari en 20 februari en de krokusvakantie, die plaatsvond tussen 27 februari en 3 maart, zorgde voor enige vertraging in de planning.

Joris Steegmans was de terreinverantwoordelijke. Hij werd bijgestaan door Willem Vanaenrode. Het project stond onder algemene leiding van Natasja De Winter. De grondwerken en de afvoer van de uitgegraven grond gebeurden door Casters Infra zelf. Ingrid Vanderhoydonck volgde het archeologisch onderzoek administratief op vanuit haar functie als erfgoedconsulente.

2.3 Methodiek

De rioleringswerken werden uitgevoerd door middel van het machinaal uitgraven van een diepe sleuf tot drie meter, die vervolgens direct door een mobiele bekisting (sleuvenbak) werd verstevigd. De sleuven werden telkens in heel korte segmenten aangelegd. Door die werkmethode, en het veiligheidsrisico dat dit met zich meebracht, was er bijgevolg geen mogelijkheid tot archeologische registratie vanuit de sleuven zelf. Het was niet mogelijk om de instabiele sleufwanden op te schonen en de bodemingrepen en de aangetroffen archeologische sporen konden enkel fotografisch gedocumenteerd worden van op de sleufwand.

Voor de registratie van de sporen en de werkputten was het veldteam voorzien van een Nikon D3200 fotocamera, schaallat, noordpijl en fotobord, dat voorzien was van correcte informatie.

De veldwerkleider hield ook dagrapporten bij.

¹⁰ Bijlage 7.

Afb. 12: Zicht op de werken met een sleuvenbak, hier ter hoogte van de Stationsstraat.

Afb. 13: Zicht op de werken op het kruispunt van de Stapelstraat, Stationsstraat en Rijschoolstraat.

3. Onderzoeksresultaten

3.1 Bodemopbouw en gaafheid van het terrein

Bij de aanleg van de riolering werd er gepoogd om een blik te werpen op de bodemopbouw. Die was moeilijk te observeren wegens verstoringen van de bestaande rioleringen, de instabiele sleufwanden en het gebruik van een mobiele sleuvenbekisting. Er werd wel vastgesteld dat er tot op aanzienlijke diepte sprake was van een donkergrijze laag, mogelijk ontstaan bij de aanleg van de oude rioleringsleuf. Onder die verstoring bevond zich de C-horizont.

3.2 De archeologische sporen

Het onderzoek heeft in totaal vijf sporen opgeleverd. De kleur, vorm, oriëntatie en samenstelling van elk spoor kan in de databank¹¹ en op het overzichtsplan¹² teruggevonden worden. Drie sporen lagen buiten het eigenlijke onderzoeksgebied, maar werden voor de volledigheid van het onderzoek toch geregistreerd. Het betreft:

- S1 is gelegen ter hoogte van Stapelstraat nr. 61. Dit is een puinlaag waarin fragmenten baksteen, mortel en kalk zichtbaar waren. De puinlaag kan niet gelinkt worden aan de stadsomwalling, omdat de omwalling zich volgens de historische kaarten (Afb. 20 - 21) vijftig meter oostwaarts situeert.
- S4 ligt ter hoogte van de Stationsstraat nr. 6 en is een restant van de negentiende-eeuwse weg, die zichtbaar is op de topografische kaart van 1939. Bovenaan is nog een laag kasseien zichtbaar, met daaronder een puinlaag met baksteen. De weg heeft een zuidoost-noordwest oriëntatie, dezelfde oriëntatie als de huidige Stationsstraat.
- S5 is gelegen ter hoogte van Tiensesteenweg nr. 23. Dit gewelf is nog over een breedte van 1,8 meter bewaard en heeft een zuidoost-noordwest oriëntatie. Het is opgebouwd uit bakstenen van 23 centimeter lengte en 11 centimeter breedte. Het gewelf diende afgebroken te worden voor de aanleg van de riolering. De projectie van de sporen op de Ferrariskaart (1771—1778) (Afb. 20) en op de Atlas der Buurtwegen (1841) (Afb. 21) geeft geen duidelijkheid over dit spoor.

In het eigenlijke onderzoeksgebied konden slechts twee sporen worden geregistreerd, beide zichtbaar in de sleufwand.

- S2 is te situeren op het kruispunt van de Rijschoolstraat met de Stationsstraat, op circa 3,5 meter van de gevels van de huizen. Het betreft een bakstenen riolering die nog over een lengte van 4 m bewaard is, en oost-west georiënteerd is.
- S3 is op datzelfde kruispunt gelegen, maar bevond zich aan de zuidelijke kant van de sleuf, op circa 4 meter voor de gevel van de residentie van 'A'Speculo'. Het betreft een riolering, die een noordoost-zuidwest oriëntatie heeft, en opgebouwd is uit baksteen van hetzelfde type als S2.

¹¹ Bijlage 5

¹² Bijlage 6

Afb. 14: Puinlaag S1

Afb. 15: Oude riolering S2.

Afb. 16 : Oude riolering S3.

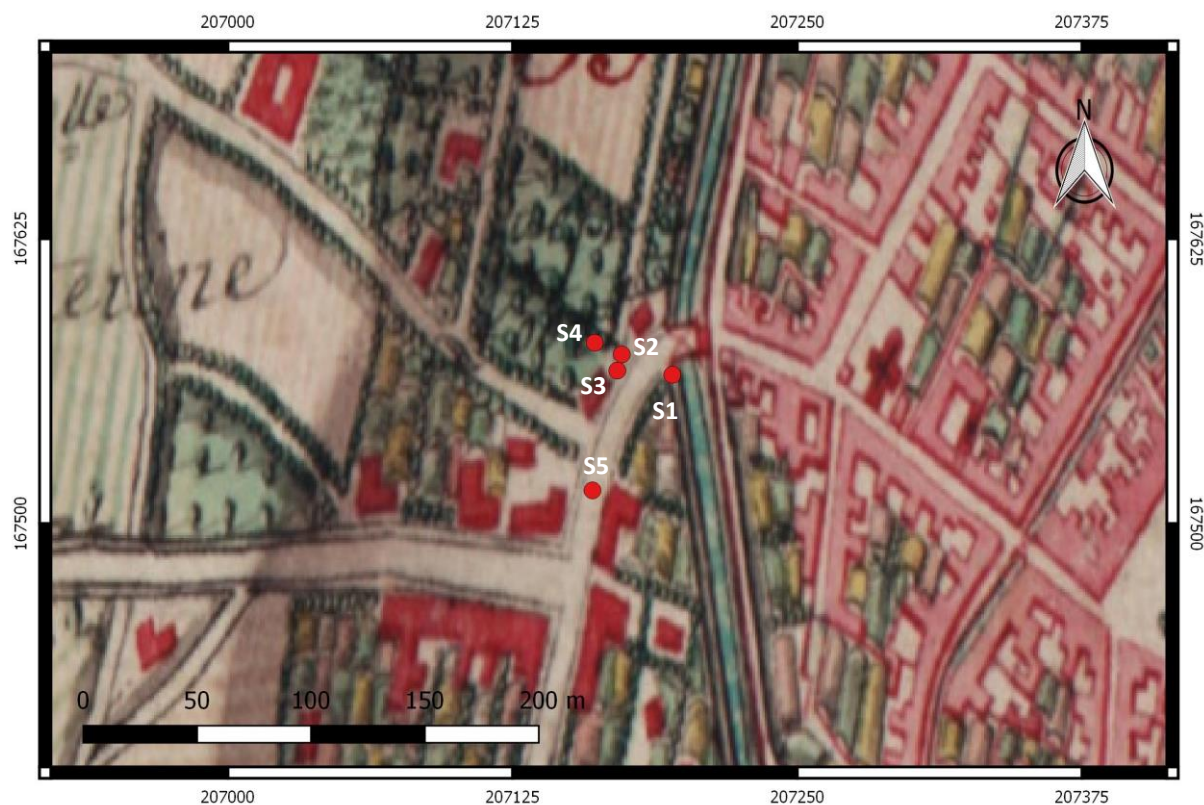
Afb. 17 : Straatniveau S4.

Afb. 18: Foto gewelf S5 aan noordwestelijke kant van sleuf.

Afb. 19: Foto gewelf S5 aan zuidoostelijke kant van sleuf.

Afb. 20: Locatie van de sporen met projectie op de Ferrariskaart (1771-1778).

Afb. 21: Locatie van de sporen met projectie op de Atlas der Buurtwegen (1841).

3.3 De archeologische vondsten

Er werden geen archeologische vondsten aangetroffen.

Conclusie

Tussen 6 februari 2017 en 17 maart 2017 vond in opdracht van de Stad Sint-Truiden een archeologische opgraving plaats, uitgevoerd door Aron bvba aan het kruispunt van de Stationsstraat-Rijschoolstraat en de Molenstraat-Rijschoolstraat. Het onderzoek leverde in totaal vijf sporen op. Het gaat om een puinlaag, restanten van bakstenen rioleringen en een oud wegdek met kasseien.

In het kader van dit onderzoek dienden volgende onderzoeksvragen beantwoord te worden:

Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?

Er konden enkel een puinlaag, een restant van de 19de eeuwse weg en enkele restanten van bakstenen rioleringen en een gewelf aangetroffen worden. Deze sporen zijn allemaal (sub)recent, en zijn grotendeels verstoord door de vele bodemingrepen die in deze zone reeds plaatsgevonden hebben.

Zijn er elementen van verdedigingsstructuren of andere aanwezig? Zo ja, wat is de geschiedenis van deze elementen, zijn er sporen van aanleg, onderhoud en dichten/verlaten van deze elementen en wat is de datering hiervan?

Nee, er werden geen elementen aangetroffen die in verband konden worden gebracht met een verdedigingsstructuur.

Wat zijn de mogelijkheden voor natuurwetenschappelijk onderzoek en wat zijn de resultaten?

Niet van toepassing.

Hoe kunnen de registraties van de jaren 1960 gekaderd worden? Was de interpretatie juist of dient een andere optie overwogen te worden?

Deze vraag kon op basis van dit onderzoek niet beantwoord worden. Er werd geen gracht aangetroffen tijdens het huidige onderzoek.

Hoe verhoudt de site zich in zijn ruimere omgeving met betrekking tot de onderzochte periode(s)?

Niet van toepassing.

Zijn er aanbevelingen voor toekomstig onderzoek in deze zone van Sint-Truiden?

Ter hoogte van het wegtracé zullen geen archeologische structuren meer geregistreerd kunnen worden, daarvoor is de ondergrond te sterk verstoord door riolering en allerlei nutsleidingen.

Zijn er aanbevelingen op vlak van methodologie en technische uitvoering voor dergelijke projecten?

Het is praktisch gezien niet mogelijk om rioleringswerken, die worden uitgevoerd met een sleuvenbak, archeologisch op te volgen. Deze werkzaamheden vinden immers telkens plaats in korte segmenten, waarbij na het uitgraven van de sleuf direct een sleuvenbak wordt geplaatst. Daardoor is het niet mogelijk de profielwanden of de bodem van de sleuf nog archeologisch te registreren. Registratie voorafgaand aan het plaatsen van de sleuvenbak is niet veilig en niet mogelijk omwille van de instabiliteit van de profielwanden. Het potentieel op kenniswinst is bij een dergelijk onderzoek gering.

Bibliografie

Charles J.L. (1965) *La ville de Saint-Trond au moyen age*, Parijs.

Doperé F. (2003) De Brustempoort, bouwhistoriek, bouwmaterialen en militaire betekenis. In: *Sint-Truiden, steen voor steen gebouwd*.

Mathijs J. (2003) Omtrent een kloostermuur, In: *Sint-Truiden, steen voor steen gebouwd*.

Martens J. Vlamincx S. & Coolen L. (1979) *Het Capucijnenklooster te Sint-Truiden. "Een maatschappelijke toekomst voor een religieus verleden", Dossier en rapport 1-2*.

Reygel P., Van de Staey I., De Winter N., Driesen P. (2010) Opgraving aan de Clement Cartuyvelsstraat te Sint-Truiden. Onderzoek uitgevoerd in het OCMW Sint-Truiden, *ARON Rapport 110*, Tongeren.

Smeesters J. (1967) Vestinggracht te Sint-Truiden, in: *Archeologie* 1, 3-4.

Van Ranst E. & Sys C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20000)*.

Wesemael E. (2007) Prospectie met ingreep in de bodem bij de inrichting van een overstromingszone in het Speelhof te Sint-Truiden, *ARON Rapport 23*, Tongeren.

Bijlagen

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Bijlage 2: Lijst met afkortingen

Bijlage 3: Periodentabel

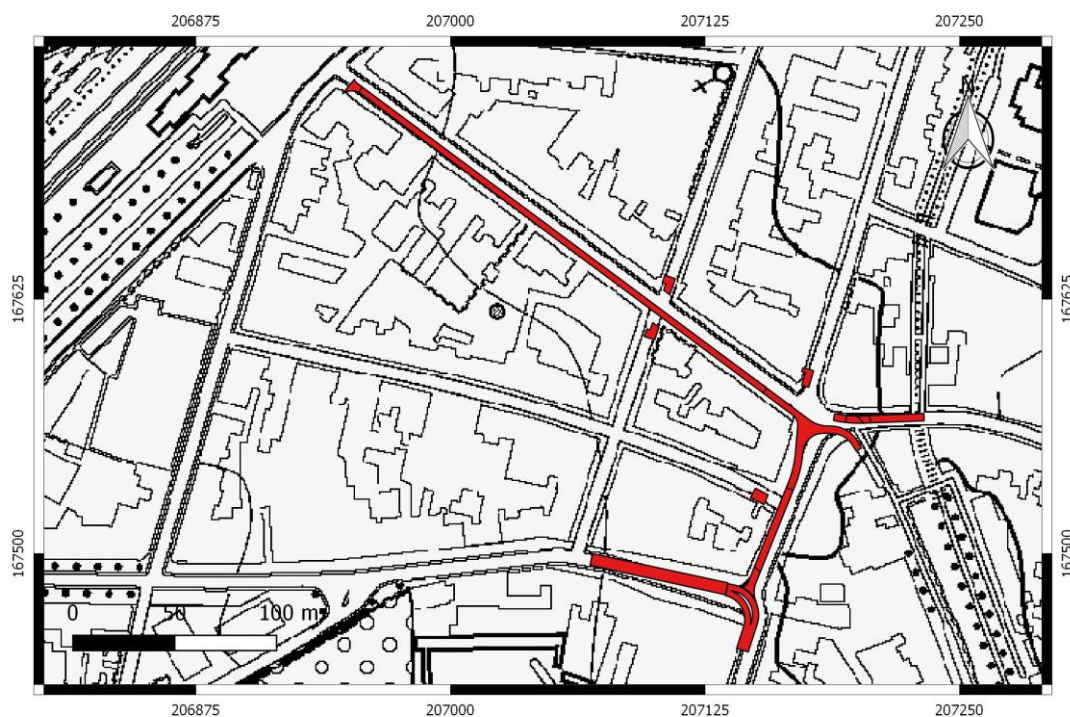
Bijlage 4: Fotolijst

Bijlage 5: Sporenlijst

Bijlage 6: Overzichtsplan sporen

Bijlage 7: Vergunningen

Projectcode:	ST-17-ST
Vindplaatsnaam	Sint Truiden, Stationsstraat
Opdrachtgever:	Casters Infra
Opdrachtgevende overheid:	Onroerend Erfgoed
Uitvoerder:	Aron Bvba
Vergunninghouder:	Joris Steegmans
Dossiernummer vergunning:	2016/444
Begin vergunning:	10/01/2017
Einde vergunning:	Einde der werken
Aard van het onderzoek:	Archeologische opgraving
Begindatum onderzoek:	06/02/2017
Einddatum onderzoek:	17/03/2017
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Sint-Truiden
Deelgemeente:	/
Adres:	Kruispunten Rijschoolstraat/Stationsstraat, Rijschoolstraat/Molenstraat
Kadastrale gegevens:	Afdeling 1, sectie G, openbaar domein: kruispunten Stationsstraat- Rijschoolstraat en Molenstraat-Rijschoolstraat
Coördinaten:	X: 207164 Y: 167533
Totale oppervlakte:	n.v.t.
Te onderzoeken:	n.v.t.
Onderzochte oppervlakte:	n.v.t.
Bodem:	OB bodem
Archeologisch depot:	Depot Archeologische Werkgroep van de Geschied –en Oudheidkundige Kring van Sint-Truiden, Diesterstraat 1, 3800 Sint- Truiden.

Afb. 20: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied, Schaal 1/2500 (bron: AGIV).

Bijzondere voorwaarden:	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische opgraving: Sint-Truiden, stationsstraat (vernieuwen rioleringen)
Omschrijving van de archeologische verwachtingen:	Hoog, op de hoek van de Stationsstraat, Molenweg en Rijschoolstraat werd in de jaren 60 een archeologische registratie verricht door het archeologisch team van het Provinciaal Gallo Romeins Museum. Er wordt een V-vormige gracht vermeld van meer dan 4 meter diep. In de nabije omgeving zijn ook meerdere archeologische vondsten gedaan, vooral uit de Romeinse en Middeleeuwse periode.

Wetenschappelijke vraagstelling m.b.t. het onderzoeksgebied:	<ul style="list-style-type: none"> - Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten? - Zijn er elementen van verdedigingsstructuren of andere aanwezig? Zo ja, wat is de geschiedenis van deze elementen, zijn er sporen van aanleg, onderhoud en dichten/verlaten van deze elementen en wat is de datering hiervan? - Wat zijn de mogelijkheden voor natuurwetenschappelijk onderzoek en wat zijn de resultaten? - Hoe kunnen de registraties van de jaren 60 gekaderd worden? Was de interpretatie juist of dient een andere optie overwogen te worden? - Hoe verhoudt de site zich in zijn ruimere omgeving met betrekking tot de onderzochte periode(s)? - Zijn er aanbevelingen voor toekomstig onderzoek in deze zone van Sint-Truiden? - Zijn er aanbevelingen op vlak van methodologie en technische uitvoering voor dergelijke projecten?
Geplande werkzaamheden:	Aanleg van een gescheiden riolering
Eventuele randvoorwaarden:	Conform de bijzondere voorwaarden

Kleur:

Blauw	BL
Bruin	BR
Donker (kleur)	DO
Geel	GE
Gevlekt	VL
Grijs	GR
Groen	GRO
Leemkleurig	LE
Licht (kleur)	LI
Mergelkleur	ME
Oranje	OR
Paars	PA
Roest(kleurig)	ROE
Rood	RO
Wit	WI
Zwart	ZW

Samenstelling:

Baksteen	Ba
Breuksteen	Bs
Grind	Gr
Hout	Ho
Houtskool	Hk
Kalk	Ka
Kalksteen	Ks
Kei	Kei
Kiezel	Kz
Klei	Kl
Leem	Le
Leisteen	Lei
Mergel	Me
Moederbodem	Moe
Mortel	Mo
Natuursteen	Ns
Dakpan	Dp
Silex	Si
Slak	Sl
Steenkool	Sk
Verbrand	Vb
Zand	Za
Zandsteen	Zs
Zavel	Zv
IJzeroxide	Fe
Fosfaat (groene band)	Ff
Mangaan	Mn

Hoeveelheid:

Zeer weinig	zw
Weinig	w
Matig	m
Veel	v
Zeer veel	zv

Periodes:

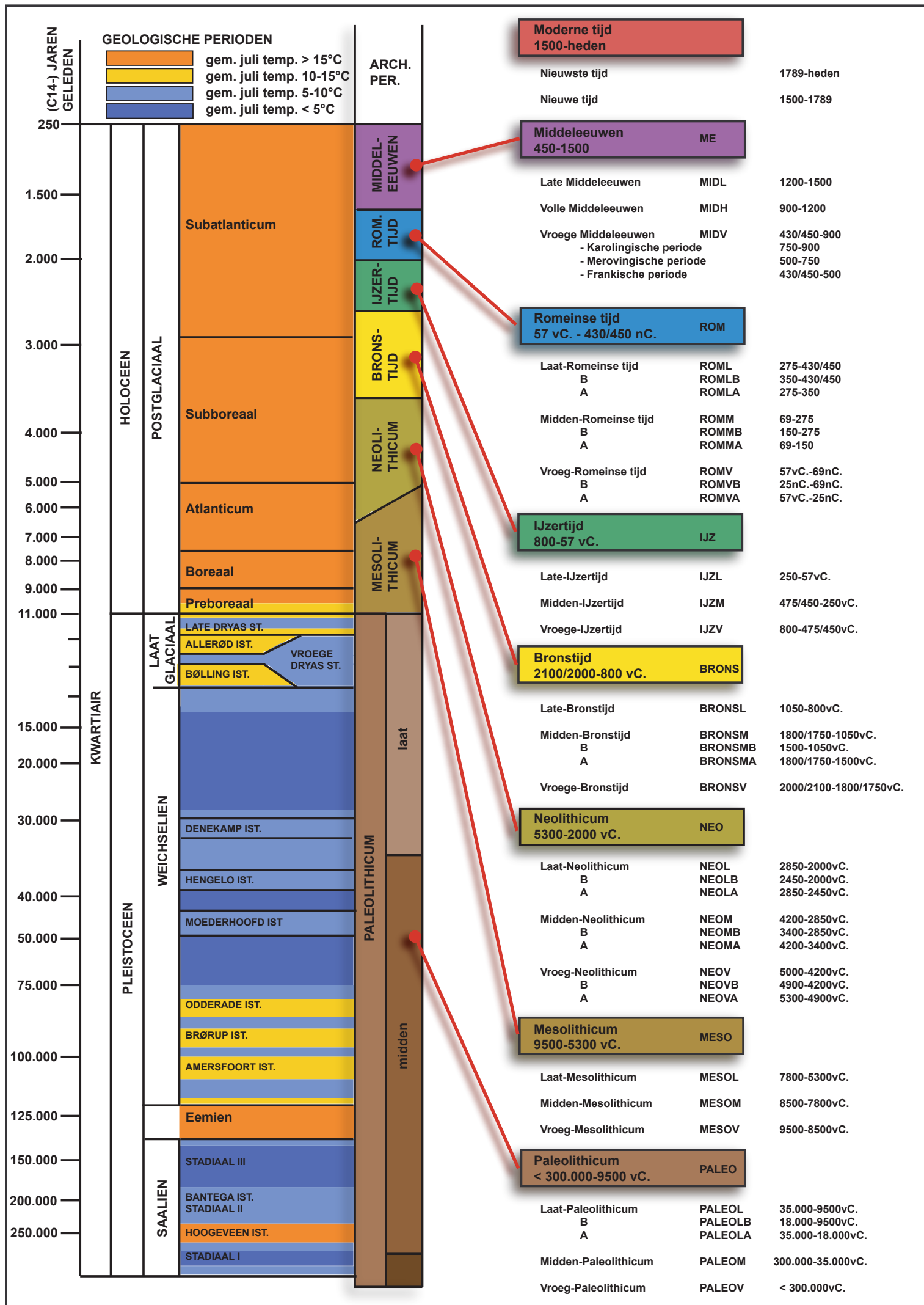
Bronstijd	BRONS
- Vroege Bronstijd	BRONSV
- Midden Bronstijd	BRONSM
- Late Bronstijd	BRONSL
IJzertijd	IJZ
- Vroege IJzertijd	IJZV
- Midden IJzertijd	IJZM
- Late IJzertijd	IJZL
Romeins	ROM
- Vroeg Romeins	ROMV
- Midden Romeins	ROMM
- Laat Romeins	ROML
Middeleeuwen	MID
- Vroege Middeleeuwen	MIDV
- Volle Middeleeuwen	MIDH
- Late Middeleeuwen	MIDL
- Post Middeleeuwen	MIDP

Materiaalcategorie:

Glas	GL
Keramik	AW
Metaal	ME
Mortel	MO
Organisch	OR
Pleisterwerk	PL
Terracotta	TC
Steen	ST

Aardewerk:

Dikwandig (ROM)	DW
Dikwandig amfoor (ROM)	AM
Dikwandig dolium (ROM)	DO
Dikwandig wrijfschaal (ROM)	MO
Gebronsd (ROM)	GB
Geglazuurd (MID)	+ GL
Geverfd (ROM)	GV
Gladwandig (ROM)	GW
Grijsbakkend (MID)	GRIJS
Handgevormd	HA
Kurkwaar	KU
Maaslands witbakkend (MID)	MAAS-TG1
Maaslands roodbakkend (MID)	MAASL-TG3
Pompejaans rood (ROM)	PR
Porselein	PORS
Protosteengoed (MID)	PSTG
Roodbakkend (MID)	ROOD
Roodbeschilderd (MID)	RBES
Ruwwandig (ROM)	RW
Steengoed (MID)	STG
Terra nigra (ROM)	TN
Terra rubra (ROM)	TR
Terra sigillata (ROM)	TS
Lowlands (ROM)	LOW
Witbakkend (MIDP)	WIT

DSC-nummer	Opname	WP	Spoor	Beschrijving	Uit	Opmerkingen
1070-1074	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 06/02/2017	/	Werken ter hoogte van de Stapelstraat
1075-1078	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 07/02/2017	/	Werken ter hoogte van de Stapelstraat
1080-1082	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 08/02/2017	/	Werken ter hoogte van de Stapelstraat
1083-1086	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 09/02/2017	/	Werken ter hoogte van het kruispunt van de Stapelstraat, Stationsstraat en Rijschoolstraat
1087-1089	Detail	1	S1	Spoorfoto S1	/	Ter hoogte van de nachtwinkel op de Stapelstraat
1090	Werkfoto	1	/	Werkfoto tijdens werfopvolging 10/02/2017	/	Werken ter hoogte van het kruispunt van de Stapelstraat, Stationsstraat en Rijschoolstraat
1098-1100	Detail	1	S2	Spoorfoto S2	/	Ter hoogte kruispunt Stapelstraat, Rijschoolstraat, Molenstraat
1101-1103	Detail	1	S3	Spoorfoto S3	/	Ter hoogte kruispunt Stapelstraat, Rijschoolstraat, Molenstraat
1104-1105	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 13/02/2017	/	Ter hoogte kruispunt Stapelstraat, Rijschoolstraat, Molenstraat
1109-1111	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 14/02/2017	/	Ter hoogte van de Stationsstraat
1112-1114	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 15/02/2017	/	Ter hoogte van de Stationsstraat
1115-1116, 1119, 1124	Detail	1	S4	Enkele detailfoto's van S4	/	Ter hoogte van herenkapsalon op de Stationsstraat
1117,1121, 1123	Detail	1	S4	Spoorfoto S4	/	Ter hoogte van herenkapsalon op de Stationsstraat
1125-1129	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 17/02/2017	/	Ter hoogte van de Stationsstraat
1130-1135	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 21/02/2017	/	Ter hoogte van de Stationsstraat en kruispunt Stationsstraat -Rijschoolstraat - Stapelstraat
1255-1256, 1264	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 06/03/2017	/	Ter hoogte van kruispunt Tiensestraat en Molenstraat
1258-1263	Detail	1	S5	Spoorfoto S5, beide kanten	/	Ter hoogte van "MCS" en hoek van de Molenstraat
1265-1269	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 7/03/2017	/	Ter hoogte van de Tiensestraat
1274-1279	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 9-10/03/2017	/	Ter hoogte van de Tiensestraat
1483	Werkfoto	1	/	Werkfoto's tijdens werfopvolging 17/03/2017	/	Ter hoogte van de Molenstraat

Nr.	Laag	WP	Vlak	Soort	Beschrijving	Vorm	Afmetingen (L x B x D)	Kleur	Samenstelling	Oriëntatie	Opmerking
1	0	1	1	Puinlaag	/	Onregelmatig	/	OrRo + BrGr	Ba (v) + Mo (v) + Ka (w)	/	Te situeren aan de Stapelstraat 61
2	0	1	1	Muur	Oude riolering	Langwerpig	/	OrRo + WiGr + Ge	Ba (v) + KaMo (v) + Me (m)	O-W	Te situeren op het kruispunt van de Stapelstraat/Stationstraat en Rijschoolstraat
3	0	1	1	Muur	Oude riolering	Langwerpig	/	OrRo + WiGr	Ba (v) + Mo (v)	NO-ZW	Te situeren op het kruispunt van de Stapelstraat/Rijschoolstraat/Stationstraat
4	0	1	1	Wegdek	Oud wegdek	Langwerpig	/	/	/	ZO-NW	Te situeren aan de Stationsstraat 6, zichtbaar op topografische kaart 1939
4	1	1	1	Wegdek	Laag met kasseien, oude weg	/	/	Gr	Kassei	/	/
4	2	1	1	Laag	Puinlaag of fundering	/	/	RoZw	Ba (m)	/	/
4	3	1	1	Laag	Bakstenen laag	/	/	OrRo	Ba (v) + Mo (v) + Me (m)	/	/
4	4	1	1	Laag	Zwarte zandlaag	/	/	Zw		/	/
4	5	1	1	Laag	Puinlaag van bakstenen	/	/	OrRo + RoBr	Ba (w)	/	/
5	0	1	1	Muur	Deel van een gewelf	Half rond	Baksteen: 0,23 x 0,11 Muur: 2,2 x 0,8	OrRo + BeiWi	Ba (v) + Me (m) + KaMo (v)	ZO-NW	Te situeren aan de Tiensesteenweg 23

Agentschap Onroerend Erfgoed

Vlaamse Overheid
Koning Albert II-laan 19 bus 5
1210 Brussel
T 02 553 16 50
www.onroerenderfgoed.be

AANGETEKEND
ARON bvba
Joris STEEGMANS
Maxim HOEBRECKX

Neremweg 110
3700 Tongeren

uw bericht van
9 december 2016

uw kenmerk

ons kenmerk
2016/444

bijlagen
1

vragen naar / e-mail
steven.mortier@wo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 26

datum
05 JAN. 2017

betreft: Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische opgraving in de gemeente **SINT-TRUIDEN** met adres Stationstraat-Rijschoolstraat-Molenstraat, kadastraal gekend als afdeling 1, sectie G, openbaardomein: **kruispunten Statiostraat-Rijschoolstraat en Molenstraat-Rijschoolstraat**, van 10 JANUARI 2017 tot HET EINDE DER WERKEN.

Geachte heer,

Onroerend Erfgoed heeft bovenvermelde vergunningsaanvraag ontvangen op 9 december 2016.

BESLISSING

Een vergunning tot het uitvoeren van de vermelde archeologische opgraving wordt verleend aan **Joris STEEGMANS** voor bovenvermelde aanvraag.

MOTIVATIE

Volgens artikel 15 § 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed, vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier, over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren. Deze termijn kan verlengd worden met 30 dagen wanneer het agentschap het advies van de VCOE wenst in te winnen.

Vlaanderen
is erfgoed

Tijdens de eindvergadering wordt het verloop van de opgraving geëvalueerd en de timing voor het conceptrapport besproken. Voorts doet de vergunninghouder een gemotiveerd voorstel voor het inzetten van de posten voor conservatie en natuurwetenschappelijke analyses. Er wordt ook besproken wanneer in de fase van verwerking en opmaken van het conceptrapport een/enkele extra vergadering(en) nodig zijn.

BIJKOMENDE INFORMATIE

Beroep:

Binnen de dertig dagen na ontvangst van deze vergunning kan beroep aangetekend worden tegen deze beslissing conform de procedure zoals voorzien in artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium. Het beroep dient gericht te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert II-laan 19 bus 5, 1210 Brussel.

Minimumnormen:

De minimumnormen voor archeologisch onderzoek met bodemingreep in Vlaanderen dienen gevolgd te worden.

Behandelaar:

Voor nadere toelichting bij deze vergunning en voor meer informatie betreffende uw dossier kan u zich wenden tot Steven Mortier, via steven.mortier@rwo.vlaanderen.be of +32 2 553 16 26.

Andere regelgeving:

Deze vergunning ontheft u niet van de verplichting om eventuele door andere wet-, decreet- en regelgevingen vereiste vergunningen, machtigingen of toelatingen te bekomen.

Hoogachtend,

Gonda Callaert,
Afdelingshoofd Beheer

Vlaanderen
is erfgoed

Agentschap Onroerend Erfgoed

Vlaamse Overheid
Koning Albert II-laan 19 bus 5
1210 Brussel
T 02 553 16 50
www.onroerenderfgoed.be

AANGETEKENDE

ARON bvba
Joris STEEGMANS
Maxim HOEBRECKX

Neremweg 110
3700 Tongeren

uw bericht van
9 december 2016

uw kenmerk

ons kenmerk
2016/444(2)

bijlagen

vragen naar / e-mail
steven.mortier@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 26

datum

05 JAN. 2017

betreft: Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector in de gemeente **SINT-TRUIDEN** met adres Stationstraat-Rijschoolstraat-Molenstraat, kadastraal gekend als afdeling 1, sectie G, openbaardomein: kruispunten Statiostraat-Rijschoolstraat en Molenstraat-Rijschoolstraat, van 10 JANUARI 2017 tot HET EINDE DER WERKEN.

Geachte heer,

Onroerend Erfgoed heeft bovenvermelde vergunningsaanvraag ontvangen op 9 december 2016.

BESLISSING

Een vergunning voor het gebruik van een metaaldetector om archeologische monumenten op te sporen en te verzamelen wordt verleend aan Joris STEEGMANS voor bovenvermelde aanvraag.

Volgens art 19 § 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, beschikt Onroerend Erfgoed vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 9 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden om zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning*

Vlaanderen
is erfgoed

van het agentschap detectoren, inzonderheid metaaldetectoren, te gebruiken om archeologische monumenten op te sporen en te verzamelen.

Hetzelfde artikel stelt verder: *Het gebruik van detectoren kan slechts worden vergund in het kader van een in toepassing van artikel 6, § 1, vergunde opgraving.*

Gelet op artikel 12, artikel 13 en artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en –methoden heeft genomen, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het gebruik van een metaaldetector om archeologische monumenten op te sporen.

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft vastgesteld dat het gebruik van de metaaldetector zal plaatsvinden in het kader van de vergunde archeologische opgraving, waarvoor een vergunning verleend werd aan **Joris STEEGMANS** met nummer **2016/444**.

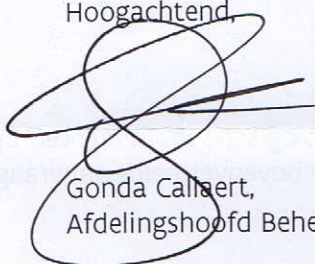
Uit de opgave van de aard van de detector (**White's PRIZM III SL**) blijkt dat dit apparaat geschikt is voor het opsporen van archeologische monumenten.

BIJKOMENDE INFORMATIE

Voor nadere toelichting bij deze vergunning en voor meer informatie betreffende uw dossier kan u zich wenden tot Steven Mortier, via steven.mortier@rwo.vlaanderen.be of +32 2 553 16 26.

Deze vergunning ontheft u niet van de verplichting om eventuele door andere wet-, decreet- en regelgevingen vereiste vergunningen, machtigingen of toelatingen te bekomen.

Hoogachtend,

Gonda Callaert,
Afdelingshoofd Beheer

